

**ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร**

**The Instructional Leadership of Administrators Effecting to the Teaching Efficiency of
Teachers under the Authority of the Primary Education Service Area, Bangkok.**

ชนินันท์ คล้ายมณี¹ อาจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์² อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์³

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครศึกษา ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครและศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 533 คน ได้มาจากตารางกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน (1970: 608-609) แล้วนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ซึ่งผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้จำนวน 469ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.99 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .928 โดยมีค่าความเชื่อมั่นประสิทธิภาพการสอนของครู .945และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา .886 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันสหสัมพันธ์พหุคูณและสมการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผลด้านการใช้สื่อการสอนและด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอน และด้านการจัดการ
2. ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 45.10 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้มีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่การบริหารหลักสูตรการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอนตามลำดับ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการสอน,ภาวะผู้นำทางวิชาการ

Abstract

The purposes of this research were to study the level of teaching efficiency of teachers; the level of instructional leadership among administrators; the relationship between the instructional leadership of administrators and the teaching efficiency of teachers; and the instructional leadership of administrators effecting the teaching efficiency of teachers under the authority of the Primary Education Service Area, Bangkok. The samples consisted of five hundred and thirty three teachers under the authority of Primary Education Service Area, Bangkok by using Krejcie and Morgan (1970 : 608-609). The stratified random sampling was performed by using the school as a strata to calculate the sample size. The simple random sampling was performed thereafter by lottery. There were four hundred and sixty nine questionnaires were collected or accounted for 87.99% of the total. The instruments used for data collection included a five point-rating scale questionnaire. The IOC was valued since 0.60-1.00 and the reliability of the questionnaires were .928, the teaching efficiency of the teachers was .945 and the instructional leadership of the administrators was .886. The data analysis was performed by mean and standard deviation, Pearson product-moment correlation coefficient, multiple correlation and multiple regression analysis- enter method.

The research results were as follows;

1. The level of teaching efficiency among teachers on the whole was at a high level. When considering each aspect, all aspects were ranked of a high level by descending order of the average, as follows: measurement and evaluation, the use of instructional media, learning management, teachers and students relationships and classroom environment. For the level of instructional leadership of administrators as a whole was at a high level. When considering each aspect, all aspects were at high level by descending order of the average as follows: the promotion of an academic atmosphere at school, teaching supervision and evaluation, management, professional development of teachers, curriculum management and defining vision, the goal and the learning mission

2. There was a statistically significant positive relationship at a level of .01 at a moderate level between the factors of the instructional leadership of administrators and the teaching efficiency of teachers under the authority of the Primary Education Service Area Bangkok.

3. The instructional leadership of administrators effecting to teaching efficiency of teachers under the authority of the Primary Education Service Area, Bangkok at a level of .05. All aspects of the instructional leadership of administrators mutually predicted the teaching efficiency of teachers under the authority of Primary Education Service Area, Bangkok with a predictive power of 45.10 percent. The aspect of defining vision, goal and the learning mission had the highest predictive power followed by curriculum management, the promotion of school academic atmosphere and teaching supervision and evaluation, respectively.

Keywords: Teaching Efficiency of Teachers, the Instructional Leadership of Administrators

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเข้าสู่ยุคที่เรียกว่า ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากความเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งการจะตั้งรับ การเปลี่ยนแปลงนั้นได้อย่างสมบูรณ์ จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนามนุษย์ พัฒนานักเรียน เยาวชน ให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถดำรงอยู่ในยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืนถาวร [2] ซึ่งหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ครูคือผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการผลักดันการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ [19] ครูคือตัวจักรสำคัญในการสร้างคนสมัยใหม่

ครูต้องมีแนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้คนรุ่นใหม่พร้อมที่จะเผชิญกับสถานการณ์และปัญหาใหม่ๆ ประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญของระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อันจะส่งผลให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ [3]

การสอนของครูที่มีประสิทธิภาพนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครูและนำมาซึ่งความมีประสิทธิภาพในโรงเรียน โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกให้ครูได้รับรู้อย่างชัดเจน เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษา ตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อให้งานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้[17]เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนโดยอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจการเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียนการพัฒนาครูและการส่งเสริมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้[4]

จากการศึกษาแนวนโยบายการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาด้วยการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ จึงมีความสนใจศึกษา ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 533 คน ได้มาจากตารางกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน[22]แล้วนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .928 โดยมีค่าความเชื่อมั่นประสิทธิภาพการสอนของครู .945และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา .886 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และสมการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า(Multiple Regression Analysis- Enter Method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สรุปผลโดยรวมและรายด้าน ได้ดังนี้

1. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผลด้านการใช้สื่อการสอนและด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา

น้อย คือด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอน และด้านการจัดการ

2. ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .318 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 45.10 โดยปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้มีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่การบริหารหลักสูตร การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอนตามลำดับ

ตาราง ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยวิธี Enter

ตัวพยากรณ์	b	β	SE _b	t	p
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ (X ₁)	.483	.518	.038	12.672*	.000
2. การบริหารหลักสูตร (X ₂)	.295	.274	.048	6.119*	.000
3. การนิเทศการสอนและประเมินผลการสอน (X ₃)	-.140	-.111	.059	-2.385*	.017
4. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X ₄)	-.113	-.119	.044	-2.581*	.010
5. การจัดการ (X ₅)	.015	.014	.055	.282	.778
6. การพัฒนาครู (X ₆)	.008	.008	.043	.193	.847
R = .671	SE _{est} = .278	F =	63.154*		
R ² = .451	a = 1.886				

อภิปรายผลการวิจัย

ผลวิจัยครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่สำคัญมาอภิปรายโดยรวมและรายด้านดังนี้

1. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากประสิทธิภาพการสอนของครู คือสิ่งสำคัญซึ่งเป็นความสามารถของครู ในด้านการปฏิบัติการสอนหรือดำเนินการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้[13]และการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีต่างๆ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม การให้สิ่งเสริมแรงที่สอดคล้องกับผู้เรียน มีการประเมินผลการสอนและการแก้ไขข้อบกพร่อง การให้การค้นคว้าเพิ่มเติมในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามศักยภาพและความถนัดของผู้เรียน[20]สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา ละมัย [5] ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของโรงเรียนอนุบาลเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนอนุบาลเกาะจันทร์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอน และด้านการจัดการด้านการพัฒนาครูที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำความรู้ ทักษะตลอดจนเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานวิชาการ

โดยให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมีการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดหมายของหลักสูตร[15] มีความสามารถในการนำและบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและ กิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ [6]สอดคล้องกับงานวิจัยของทินพันธ์ บุญธรรม [7]ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .318 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการแสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถในการโน้มน้าวหรือชี้แนะให้บุคลากรตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา [16]สอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต ทีแก้ว [8]ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซยะบูลีสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตย์ ชูรีรัง [21]ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4. ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านรวมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 45.10 โดยปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้มีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่การบริหารหลักสูตรการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอนตามลำดับผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำและมีลักษณะเฉพาะหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมให้ครูมีพัฒนาการทางการจัดการเรียนการสอนโดยการปรับปรุงพันธกิจของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียน การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งจะส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพผลของการทำงานของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ กระจ่างรัตน์ [9]ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพของครู ประสิทธิภาพการสอน และระดับการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของปารณีย์ ขวัญกิจวงค์ธร [11]ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 คือตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติวิชาชีพครู โดยสามารถรวมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 51.503

โดยเฉพาะด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้นับว่าเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการของโรงเรียนโดยความร่วมมือของครู บุคลากรและมีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเป้าหมายให้รับทราบทั่วกันอย่างชัดเจนทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ กำหนดพันธกิจ แนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ เพื่อความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับพนัส ดั่งเอก[12] ได้สรุปว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองอนาคตว่า โลกและสังคมรอบๆจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย

อีกทั้งด้านการบริหารหลักสูตรนับว่าเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ

ท้องถิ่น การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างหลักสูตร การกำหนดเป้าหมาย สอดคล้องกับหลักสูตร การแนะนำการนำหลักสูตรไปใช้งานแก่ครู การกำกับติดตามการใช้หลักสูตร การประเมินผลการใช้หลักสูตร การรายงานผลการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับปีมา สกุลนคร [10] ได้สรุปว่าการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษานั้นต้อง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักๆ คือ หนึ่งต้องมีการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ต้องมีการวางแผน เตรียมความพร้อมการจัดทำหลักสูตร

รวมถึงด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการนับว่าเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการจัดการศึกษา รวมทั้งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนสอดคล้องกับพิสัย ชุมภู [14] ได้สรุปว่า ความสำคัญของการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการได้แก่โรงเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่ดี จะทำให้ผู้เรียนทุกคนทำงานกันอย่าง เต็มที่และมีความสุข แต่ถ้าบรรยากาศของโรงเรียนไม่ดี ทุกคนก็จะมีแต่ความทุกข์การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีค่าเบต้า (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน)เท่ากับ -.119 แสดงให้เห็นการส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน ของครูในทางตรงกันข้าม นั่นคือหากแม้ว่าครูจะได้รับการสนับสนุนจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการ ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการแต่ก็ยังไม่สามารถทำให้ครูมีประสิทธิภาพการสอนที่เพิ่มขึ้นได้มากเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็น เพราะความไม่สอดคล้องซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันที่ยากจะหลีกเลี่ยง ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างกันในการรับรู้ และความคิดของแต่ละบุคคล

ด้านการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอนนับว่าเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการทำงานร่วมกับครูในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ มีการแนะนำปรับปรุงให้คณะครูได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียน อย่างชัดเจนสอดคล้องกรองทอง จิระเดชกุล [1] ได้สรุปว่าการนิเทศการสอนและการประเมินผลการสอน มีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา จะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนาทุกด้านในสถานศึกษา การนิเทศการสอนและ ประเมินผลการสอนมีค่าเบต้า (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน) เท่ากับ -.111 แสดงให้เห็นการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในทางตรงกันข้าม นั่นคือหากแม้ว่าครูจะได้รับการสนับสนุนจากภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอนและประเมินผลการสอนแต่ก็ยังไม่สามารถทำให้ครูมีประสิทธิภาพการสอนที่ เพิ่มขึ้นได้มากเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของครูที่เกิดจากการบริหารเพื่อการเปลี่ยนแปลงจากระบบที่คนเก่าสู่ กระบวนการที่คนใหม่นั้นผู้บริหารต้องเจอกับสิ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่แสดงโดยเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดย ธรรมชาติและเป็นสิ่งต่อต้านที่ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของคนในองค์กรผู้บริหารต้องให้ความสนใจใส่เพื่อหาทาง ขจัดหรือลดให้เหลือน้อยลงสอดคล้องกับสมบุรณ์ นนทสกุล [18] ได้สรุปว่าพฤติกรรมต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นพฤติกรรมที่ ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคทำให้การเปลี่ยนแปลงไม่ประสบความสำเร็จเพราะการเปลี่ยนแปลงให้สำเร็จเป็นเรื่องของบุคลากร ทุกคน มิใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เป็นเรื่องที่ต้องทำงานร่วมกัน ดังนั้นการที่จะทำให้การ เปลี่ยนแปลงบรรลุเป้าหมายจะต้องทำให้บุคลากร หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยอมรับการเปลี่ยนแปลง อธิบายรายละเอียดให้ ชัดเจนก่อให้เกิดเจตคติค่านิยม ความเชื่อ ความเข้าใจที่ตรงกันเป็นผลทำให้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะด้านประสิทธิภาพการสอนของครู

1.1 ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมิน กำหนดภาระงาน และใช้ วิธีการหลากหลายในการวัดและประเมินผล มีกรอบเวลาดำเนินการวัดและประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลัง เรียน โดยมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามความต้องการ

1.2 เลือกใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ เทคนิค วิธีการที่เหมาะสม และนำสื่อมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน ศึกษาข้อมูลนักเรียน การวางแผน การให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.4 ให้ความสำคัญกับการแสดงออกถึงการมีมนุษยสัมพันธ์อันดี เป็นกันเองกับนักเรียน เอาใจใส่นักเรียน มีการติดตาม ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา คอยแนะนำตักเตือนให้นักเรียนปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยและให้ความสนใจกับการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักเป็นกันเอง

1.5 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้มีบรรยากาศเหมาะสมกับการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างราบรื่นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

2.2 นิเทศ ติดตามและประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและสะท้อนให้เห็นผลการปฏิบัติงานของครูในด้านปฏิบัติการสอนบรรลุตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3 วางแผนการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดการให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ มาใช้ในการควบคุมดูแลเพื่อให้การบริหารบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2.4 ส่งเสริมศักยภาพ การเพิ่มพูนความรู้ให้กับครู เพื่อให้ครูมีความรู้เหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน จัดครูเข้าอบรม ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน พัฒนาการดำเนินงานของครูให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2.5 จัดการเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตร การกำกับดูแลคุณภาพหลักสูตร โดยการบริหารจัดการหลักสูตรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินการด้วย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2.6 กำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการของโรงเรียนโดยความร่วมมือของครู บุคลากรและมีส่วนเกี่ยวข้อง โดยผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเป้าหมายให้รับทราบทั่วกันอย่างชัดเจน กำหนดพันธกิจ แนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ เพื่อความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูจากกลุ่มตัวอย่างในระดับมัธยมศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโอกาสต่อไป

2. ควรหาตัวแปรภาวะผู้นำรูปแบบอื่นเช่น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู

3. ควรทำวิจัยในรูปแบบต่างๆ เช่น กรณีศึกษา วิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรองทองจิระเดชากุล.(2550). *คู่มือการนิเทศภายใน*. กรุงเทพฯ:ธารอักษร.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ.(2556).*แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559*.
- [3] กำพล ณะนิมิตร.(2550). *การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษปัตตานี*.วิทยานิพนธ์ศศ.ม.(การวัดและวิจัยการศึกษา) สงขลา:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [4] เกียรติชัย ศรีระชัย. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ศศ.ม.(การบริหารการศึกษา) เลย : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [5] จิตรา ละมัย. (2554). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนอนุบาลเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*.วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. บริหารการศึกษา ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- [6] จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2. วิทยานิพนธ์ค.ม. (การบริหารการศึกษา) สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [7] ทินพันธ์ บุญธรรม.(2556). *การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.(การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร.*
- [8] บันดิด ทีแก้ว. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว.วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา) เลข : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*
- [9] เบญจมาศ กระตารัตน์. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(วิจัยและประเมินผลการศึกษา) เลข : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*
- [10] ปัทมา สกุนนคร. (2557). *การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*
- [11] ปารณีย์ ขวัญกิจวงศ์ธร. (2558). *ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- [12] พนัส ดวงเอก. (2555). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา) บุรีรัมย์:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- [13] พิมพวัลย์ นันทยทวิกุล. (2557). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- [14] พิสมัย ชุมภู. (2557). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและแนวทางการส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.*
- [15] วีระชาติ วิลาศรี. (2550). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ค.ม. (การบริหารการศึกษา) เลข : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*
- [16] วุฒิ อิสระกุล. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.วิทยานิพนธ์ค.ม.(บริหารการศึกษา) ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.*
- [17] สิริรานี วสุภัทร. (2551). *ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยโรงเรียนเป็นฐาน.วิทยานิพนธ์ศษ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- [18] สมบูรณ์ นนทสกุล. (2548). *รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนของผู้บริหาร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 16 (ฉบับที่ 2). หน้า 105-121.*
- [19] สุวิมล ว่องวานิช. (2554). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- [20] อรวรรณ รุ่งวิสัย. (2552). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูการงานอาชีพและเทคโนโลยีระดับชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ค.ม. (การวิจัยการศึกษา) มหาสารคาม:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

- [21] อาทิตย์ ชูริรัมย์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ค.ม. (บริหารการศึกษา) เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [22] Krejcie, R.V.;& Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610